

Văn phòng
Lao động
Quốc tế

KHẢ NĂNG VIỆC LÀM

SÁCH THAM KHẢO VỀ HOÀ NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT
DÀNH CHO CHỦ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG
KHU VỰC CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG

Biên tập:
Debra A. Perry

Văn phòng Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương

Bản quyền của Tổ chức Lao động Quốc tế 2010

Xuất bản lần đầu năm 2010

Các ấn bản của Văn phòng Tổ chức Lao động quốc tế có bản quyền theo Điều 2 của Công ước Toàn cầu về bản quyền. Tuy nhiên, một số trích dẫn ngắn được phép xuất bản mà không cần phải xin phép, với điều kiện phải chỉ rõ nguồn thông tin. Để được phép tái bản hay dịch thuật, liên hệ Phòng xuất bản của ILO (Tổ chức lao động quốc tế), Internationāl Lābour Office, CH-1211 Genève 22, Thụy Sĩ, hoặc qua email: pubdroit@ilo.org. Văn phòng Tổ chức Lao động Quốc tế sẵn sàng tiếp nhận những yêu cầu này.

Các thư viện, tổ chức và người sử dụng đã đăng ký với các tổ chức bản quyền được phép tái bản theo giấy phép được cấp. Hãy tham khảo thông tin về các tổ chức bản quyền ở các quốc gia tại trang web www.ifrro.org.

Bản Tiếng Anh: Employability: a resource guide on disability for employers in Asia and the Pacific/Debra a.Perry, editor, ISBN 9789221191223; 9789221191230 (web pdf), Bangkok, ILO, 2007.

Bản Tiếng Việt: Khả năng việc làm: Sách tham khảo về hòa nhập người khuyết tật dành cho chủ sử dụng lao động khu vực Châu Á - Thái Bình Dương; (ISBN 978-92-2-823211-0 (print); 978-92-2-823212-7 (web pdf), Việt Nam, 2010.

Danh mục các ấn phẩm của ILO

Những chức danh được nêu trong các ấn phẩm của ILO hoàn toàn tuân theo các thông lệ của Liên Hiệp Quốc và không ám chỉ bất kì quan điểm nào của ILO về tình trạng hợp pháp của các quốc gia, khu vực hay vùng lãnh thổ, hay đề cập gì tới sự phân định biên giới quốc gia.

Trách nhiệm về các quan điểm đưa ra trong các bài báo, bài nghiên cứu hay các ấn phẩm khác hoàn toàn thuộc về các tác giả của chúng, và ILO không đưa ra bất cứ sự chứng thực hay xác nhận nào đối với các quan điểm đưa ra trong các tài liệu đó.

Việc dẫn chiếu tên các doanh nghiệp, sản phẩm và quy trình kinh doanh không ám chỉ sự xác nhận hay chứng thực của ILO đối với những doanh nghiệp, sản phẩm hay quy trình đó, và việc không nêu tên doanh nghiệp, sản phẩm hay quy trình cũng không có nghĩa là ILO không chấp nhận chúng.

Các ấn phẩm và ấn phẩm điện tử của ILO có thể được tìm thấy ở các nhà sách lớn hay các văn phòng của ILO tại rất nhiều nước, hay trực tiếp tại Phòng phát hành của ILO, International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland.

Danh mục hay danh sách những ấn phẩm mới được cung cấp miễn phí tại địa chỉ trên hoặc qua email: pubvente@ilo.org

Xem tại Website: www.ilo.org/publns

In tại Việt Nam

MỤC LỤC

1. LỜI MỞ ĐẦU	3
2. GIỚI THIỆU	5
Lợi ích của việc sử dụng lao động khuyết tật là gì?	5
Giới thiệu về hướng dẫn này	6
3. CÁC ẤN PHẨM	7
Ấn phẩm hiện có và được cấp miễn phí qua internet	7
Ấn phẩm cấp miễn phí theo yêu cầu	10
Ấn phẩm phải trả tiền	10
4. CÁC TRANG WEB	13
Tổ chức của chủ sử dụng lao động	13
Thông tin cho chủ sử dụng lao động	13
Thông tin chung về vấn đề khuyết tật	14
Các tổ chức người khuyết tật	14
Các tổ chức quốc tế và khu vực	15
5. MỘT SỐ VÍ DỤ VỀ CHÍNH SÁCH	17
Phòng Thương mại và Công nghiệp Úc	18
Công ty Điện báo và Điện thoại Mỹ	24
Hãng thông tấn Anh BBC	25
Liên hiệp các chủ sử dụng lao động Sri Lanka	33
Văn phòng Lao động Quốc tế (ILO)	37
Công ty Marriott International	42
Quỹ Marriott vì người khuyết tật	43
Nike: Nike và Người Khuyết tật	44
Nike: Quy Chuẩn về Lãnh đạo không phân biệt đối xử	50
Tập đoàn Ngân hàng Westpac	51
6. VÍ DỤ VỀ CÁC MÔ HÌNH HOẠT ĐỘNG HIỆU QUẢ	57
Công ty Nhựa CEI Plastics	58
Chang Shin	59
CJTelenix	60
Liên hiệp các chủ sử dụng lao động của Sri Lanka	62

LỜI MỞ ĐẦU

“CHÚNG TÔI ĐÃ GẠT BỎ ĐƯỢC ĐỊNH KIẾN CHO RẰNG NGƯỜI KHUYẾT TẬT LÀM VIỆC KÉM HIỆU QUẢ; THỰC TẾ TẠI DOANH NGHIỆP CỦA CHÚNG TÔI CHỨNG MINH ĐIỀU NÀY.”

Sung Joo Kim, Quản lý Nhân sự, Công ty CJTelenix, Seoul

Nhiều doanh nghiệp trong khu vực đã nhận ra rằng người khuyết tật có thể làm việc với năng suất tốt và họ còn giúp đem lại nhiều lợi ích khác cho doanh nghiệp. Cuốn *Khả năng Việc làm - Sách tham khảo về hoà nhập người khuyết tật dành cho người sử dụng lao động khu vực Châu Á - Thái Bình Dương* đã được biên soạn theo yêu cầu của người sử dụng lao động, những người cần thông tin để có thể tận dụng nguồn nhân lực còn chưa được khai thác này. Các chủ doanh nghiệp này hiểu rằng để có thể tạo được chỗ đứng trong một thị trường toàn cầu đang cạnh tranh gay gắt, doanh nghiệp phải tận dụng được mọi tài năng, đồng thời thể hiện trách nhiệm với cộng đồng của địa bàn nơi doanh nghiệp đang hoạt động.

Với tư cách là một cơ quan chuyên môn của Liên Hiệp Quốc, ILO có vị trí đặc biệt trong việc nghiên cứu các vấn đề liên quan đến người khuyết tật và việc làm. Thành viên của tổ chức ILO bao gồm Chính phủ, đại diện người sử dụng lao động và đại diện của người lao động đó là các tổ chức công đoàn. ILO hoạt động trong các lĩnh vực liên quan đến quan hệ lao động, đối xử công bằng với người lao động và chống phân biệt đối xử tại nơi làm việc, cách thức thực hiện hiệu quả nhằm tăng cường khả năng cạnh tranh, nâng cao năng suất lao động và khả năng quản lý. ILO cũng vận động tuyên truyền về quyền của người khuyết tật với quan điểm người khuyết tật có thể có những đóng góp đáng kể nếu được đối xử công bằng và có các cơ hội bình đẳng. Rất nhiều doanh nghiệp cũng nhận thức được điều này.

Các doanh nghiệp tuyển dụng người khuyết tật vào làm việc vì nhiều lý do. Một số doanh nghiệp mới đầu làm như vậy chỉ để tuân thủ luật lao động của nước sở tại, trong khi một số doanh nghiệp khác tuyển dụng người khuyết tật vì chính người khuyết tật hoặc các tổ chức của người khuyết tật tìm đến doanh nghiệp. Lại có những doanh nghiệp nhận người khuyết tật vì họ nghiêm túc thực hiện cam kết không phân biệt đối xử hoặc muốn thực hiện trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp. Nhiều doanh nghiệp hiểu rõ lợi ích của việc tuyển dụng lao động khuyết tật vào làm việc. Nói một cách đơn giản, thông qua phân tích lợi ích kinh doanh người ta đã công nhận rằng một khi có cơ hội và được giao công việc phù hợp với khả năng, người khuyết tật sẽ là những nhân viên tốt và góp phần mang lại nhiều lợi ích khác cho doanh nghiệp.

Khi nghiên cứu cuốn *“Khả năng Việc làm”* này hoặc tìm hiểu các tài liệu được nêu tại đây, các doanh nghiệp sẽ thấy việc tuyển dụng người khuyết tật vào làm việc hay giữ việc làm cho những người bị thương tật khi làm việc là một hành động rất có ý nghĩa đối với doanh nghiệp trên nhiều khía cạnh. Các nghiên cứu cũng như kinh nghiệm của các doanh nghiệp cho thấy khi người khuyết tật hoà nhập được tại nơi làm việc, năng suất lao động của tất cả các nhân viên thường được cải thiện hơn. Tinh thần đồng đội trong nhóm tăng lên và việc tiết kiệm chi phí được thực hiện nhờ giảm được các khoản chi cho thay đổi nhân sự, tuyển dụng nhân viên mới và đào tạo lại. Những nhân viên là người khuyết tật có thể giúp doanh nghiệp xác định và phát triển các dịch vụ hoặc thiết kế các sản phẩm cho một phân khúc thị trường thường bị bỏ qua là thị trường dành cho người khuyết tật cùng gia đình và bạn bè họ. Do dân số ngày càng già đi, nhóm người này ngày càng tăng về số lượng. Họ tìm đến và mua các sản phẩm và dịch vụ được thiết kế đáp ứng cho nhu cầu của họ.

Tập đoàn Thực phẩm Jollibee	64
JW Marriott	65
Bảo hiểm nhân thọ Kyobo.....	67
Nanglo International	69
Panasonic.....	70
UBS AG	71
7. CÁCH TỔ CHỨC VÀ CƠ QUAN LIÊN QUAN	73
Việt Nam	74
8. SÁCH HƯỚNG DẪN VÀ PHIẾU THÔNG TIN THỰC TẾ.....	77
Tuyển dụng người khuyết tật	78
Hướng dẫn về chính sách của doanh nghiệp đối với người khuyết tật và bảng tự kiểm tra đánh giá	80
Chính sách hỗ trợ hòa nhập người khuyết tật.....	82
Ngôn ngữ.....	84
Vượt lên toan tính và lo ngại.....	86
Chiến lược thân thiện với người khuyết tật	88
Rào cản về thái độ ứng xử	91
Khuyết tật về thần kinh và bệnh tâm thần.....	94
Những khuyết tật ẩn	97
Du lịch phi rào cản.....	100
9. THUẬT NGỮ.....	103
10. LỜI CẢM ƠN	107

Nhiều chủ sử dụng lao động lo ngại việc tuyển dụng người khuyết tật vào làm việc sẽ làm tăng chi phí. Liệu họ có cần phải tạo một chỗ làm việc với thiết kế đặc biệt hay trang bị cho họ những thiết bị đắt tiền hay không? Câu trả lời cho hầu hết các trường hợp này là không. Hãy nghiên cứu những trường hợp có thực nêu trong tài liệu này và tiếp cận nguồn thông tin như hướng dẫn. Hãy tìm đọc các báo cáo nghiên cứu trường hợp và nghiên cứu những chính sách của doanh nghiệp điển hình. Nếu đã tin vào lợi ích của việc tuyển dụng người khuyết tật, tài liệu này còn cung cấp cho bạn một danh sách các cơ quan nhà nước, các tổ chức phi chính phủ, các đơn vị đào tạo và các tổ chức của người khuyết tật được liệt kê theo tên các quốc gia theo thứ tự bảng chữ cái rất hữu ích cho doanh nghiệp bạn. Nếu bạn cần có thông tin nhanh, hãy tham khảo danh mục ở cuối cuốn sách cùng các Phiếu thông tin thực tế như những thông tin mẫu mà doanh nghiệp có thể tìm được bằng cách tiếp cận các nguồn tài liệu được liệt kê.

Chúng tôi hoan nghênh những phản hồi của bạn về cuốn “*Khả năng Việc làm*”. Chúng tôi luôn cố gắng để đem đến cho các bạn những thông tin mới nhất và các địa chỉ liên hệ cập nhật, nhưng như các bạn đã biết, các thông tin liên lạc và địa chỉ web thường thay đổi. Mong bạn vui lòng thông báo cho chúng tôi nếu biết có bất kỳ sự thay đổi nào. Chúng tôi cũng khuyên bạn nên truy cập vào Góc dành cho Người sử dụng lao động trên trang web *AbilityAsia* (www.ilo.org/abilityasia) để tìm hiểu nhiều thông tin hơn về ILO và đặc biệt là về cuốn “Quản lý Cơ sở vì hòa nhập của người khuyết tật” Quy chuẩn thực hành của ILO

Chúc bạn thành công và cạnh tranh tốt trên thị trường.

Sachiko Yamamoto

Giám đốc Văn phòng Lao động Quốc tế Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương

GIỚI THIỆU

Cuốn sách này cung cấp các nguồn thông tin giúp các doanh nghiệp và tổ chức muốn thành công trong việc gặt hái hiệu quả kinh doanh tốt thông qua tuyển dụng, thuê lao động và giúp nhân viên là người khuyết tật trụ việc lâu dài với công việc. Tài liệu tập hợp những nguồn thông tin và trường hợp điển hình đã thực hiện thành công những việc nêu trên. Cuốn sách nhằm mục đích giúp các doanh nghiệp trong khu vực hiểu rõ hơn về người lao động khuyết tật cũng như về lợi ích của việc sử dụng lao động là người khuyết tật.

LỢI ÍCH CỦA VIỆC SỬ DỤNG LAO ĐỘNG LAO ĐỘNG KHUYẾT TẬT LÀ GÌ?

Việc phân tích lợi ích của tuyển dụng người khuyết tật đã cho thấy: về cơ bản, sử dụng lao động là người khuyết tật có thể đem lại tác động tích cực cho doanh nghiệp. Dưới đây là các lý do mà phân tích này chỉ ra:

- Người khuyết tật là những **nhân viên tốt và đáng tin cậy**.
Doanh nghiệp có sử dụng lao động là người khuyết tật thường cho biết rằng nếu tính theo nhóm, những người khuyết tật làm việc ngang bằng hoặc tốt hơn các đồng nghiệp không bị khuyết tật xét trên các phương diện như năng suất, an toàn và mức độ chuyên cần.
- Người khuyết tật thường trụ lâu dài với công việc hơn. Các chủ sử dụng lao động là người biết rất rõ những hậu quả của việc thay đổi nhân viên như giảm năng suất lao động, tăng chi phí tuyển dụng, đào tạo nhân viên mới.
- Thuê lao động là người khuyết tật giúp **tăng đạo đức nghề nghiệp nhân viên của cơ quan**. Nhiều doanh nghiệp cho biết tính đồng đội và đạo đức của nhân viên được cải thiện khi có người lao động khuyết tật trong đội ngũ nhân viên.
- Người khuyết tật là **nguồn nhân lực có kỹ năng và tài năng chưa được khai thác**. Ở nhiều quốc gia, người khuyết tật có những kỹ năng rất cần cho doanh nghiệp, cả về chuyên môn lẫn các kỹ năng giải quyết các vấn đề thường nhật, các kỹ năng này có thể được chuyển giao sang các nhân viên khác.
- Người khuyết tật **đại diện cho phân khúc thị trường có thể đem lại hàng tỷ đô la mà từ trước đến nay vẫn còn bị bỏ qua**. Đó là phân khúc thị trường những người khuyết tật, già đình và bạn bè họ. Theo tính toán, thu nhập sau thuế và phí bảo hiểm hàng năm của người khuyết tật ước đạt 200 tỷ USD tại Mỹ, 50 tỷ USD tại Anh và 25 tỷ USD tại Canada. Bỏ qua thị trường này có nghĩa là đã để mất đi không chỉ những người tiêu dùng khuyết tật mà cả già đình và bạn bè họ. Dân số đang già đi, tỷ lệ khuyết tật cũng tăng lên tương ứng. Sẽ rất có ý nghĩa đối với doanh nghiệp nếu có được những nhân viên biết trực tiếp và ngọn ngành các nhu cầu về sản phẩm và dịch vụ của phân khúc thị trường tiêu dùng này.

GIỚI THIỆU VỀ HƯỚNG DẪN NÀY

Nhiều chủ sử dụng lão động muốn thuê lão động là người khuyết tật cho biết họ gặp khó khăn trong tìm kiếm thông tin về các vấn đề liên quan đến người khuyết tật và về lão động là người khuyết tật đang muốn tìm việc làm đáp ứng được những yêu cầu của doanh nghiệp. Mặc dù, tình hình và nguồn thông tin tại mỗi quốc gia là khác nhau trong khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, cuốn hướng dẫn này vẫn thực sự có ích. Cuốn sách liệt kê các tổ chức, nguồn thông tin giúp các chủ sử dụng lão động đang muốn tận dụng những lực lượng lão động khác nhau, trong đó có cả người khuyết tật.

Cuốn *Khả năng Việc làm* có các thông tin sau:

- Thông tin về cách tiếp cận với các ấn phẩm để cập đến lĩnh vực việc làm và các vấn đề khuyết tật, trong đó nhiều ấn phẩm được cấp miễn phí và có thể tìm được trên mạng.
- Danh sách các trang web dành riêng cho người sử dụng lão động hoặc cung cấp thông tin chung về lĩnh vực người khuyết tật;
- Các ví dụ điển hình để tham khảo về chính sách doanh nghiệp và những kinh nghiệm thực tiễn thành công về giải quyết việc làm cho người khuyết tật;
- Danh sách các tổ chức địa phương và các cơ quan nhà nước có nhiệm vụ hỗ trợ trực tiếp các chủ doanh nghiệp muốn tuyển lão động là người khuyết tật;
- Một số nội dung khác như các danh mục và phiếu thông tin thực tế cung cấp thông tin trực tiếp và ngắn gọn.

CÁC ẤN PHẨM

Tìm hiểu về các vấn đề khuyết tật và người lão động khuyết tật không đòi hỏi tốn kém hãy khó khăn gì. Chương này của cuốn sách liệt kê các tổ chức và các ấn phẩm của các tổ chức đó (được cấp miễn phí hoặc có sẵn bán) về vấn đề việc làm cho người khuyết tật. Đồng thời, cũng có một số tư liệu với các thông tin riêng về qui định pháp luật hoặc các điều kiện khác của quốc gia sở tại, tất cả đều có giá trị hướng dẫn chung cho mọi quốc gia và mọi môi trường làm việc.

ẤN PHẨM HIỆN CÓ VÀ ĐƯỢC CẤP MIỄN PHÍ QUA INTERNET

Mạng lưới người sử dụng lão động với người khuyết tật của Úc

Đây là tổ chức của người sử dụng lão động chuyên cung cấp các Phiếu thông tin thực tế, bản tin và thông tin trực tuyến trên mạng. Nháy chuột vào phần "Bản tin" và "Phiếu thông tin thực tế" trên danh mục, bạn sẽ thấy một danh sách đầy đủ.

Tên trang web : www.emad.asn.au

Tiêu đề các ấn phẩm đã được tóm tắt trong Phiếu thông tin thực tế mẫu:

- *Phòng vấn người khuyết tật, 2007*
- *Quản lý hỗ trợ người quay lại làm việc sau thương tật, 2007*
- *Đào tạo người khuyết tật, 2007*

Cơ quan Dịch vụ Công Canada (CPSA)

Cơ quan dịch vụ công Canada là một tổ chức quốc gia chuyên về quản lý nguồn nhân lực trong lĩnh vực dịch vụ công. Phòng Nhân lực Đa dạng của cơ quan này có một ấn phẩm cấp miễn phí trên mạng rất đáng tham khảo là "Xây dựng nơi làm việc thân thiện với người lão động khuyết tật"

Trang web: www.psagency-agencefp.gc.ca

Viện Việc làm và các Vấn đề về người khuyết tật (EDI), Đại học Cornell, Mỹ

Viện EDI cung cấp nhiều nguồn thông tin về tài liệu và các ấn phẩm. Một số có thể tải miễn phí từ trên mạng và một số khác có thể đặt mua hoặc yêu cầu cung cấp. Nhấp chuột vào đường link "EDI's digital commons collection" (bộ tài liệu điện tử tổng hợp của EDI) vào trang "Publications" (Ấn phẩm) để tìm danh sách đầy đủ các ấn phẩm hoặc tìm kiếm theo lĩnh vực chuyên môn hoặc từ khoá.

Trang web : www.ilr.cornell.edu/edi

Tiêu đề một số ấn phẩm:

- Nghiên cứu so sánh các chính sách về môi trường làm việc và cách ứng xử nhằm khắc phục phân biệt đối xử với người khuyết tật, 2004 (*Comparative Study of Workplace Policy and Practices Contributing to Disability Non-discrimination, 2004*)
- Vấn đề khuyết tật trong môi trường làm việc kỹ thuật cao, 2003 (*Disability in a Technology-Driven Workplace, 2003*)

"ICW" trên bảng chọn "Program" (Chương trình) của trang web. Ấn vào mục "Publications" (Ấn phẩm) để tìm các tài liệu về tuyển dụng người khuyết tật.

Trang web: www.uschamber.com

Tiêu đề ấn phẩm mẫu

- *Disability Employment 101, 2004* (Việc làm cho người khuyết tật 101, 2004)
- *Disability: Dispelling the Myths How People with Disabilities Can Meet Employers' Needs, 2004* (Người khuyết tật: Xua tan các Định kiến - Làm thế nào để người khuyết tật đáp ứng được yêu cầu của chủ sử dụng lao động, 2004)

Bộ Lão động Mỹ

Vụ Chính sách việc làm cho người khuyết tật - Bộ Lão động Mỹ cung cấp các ấn phẩm về nhiều vấn đề liên quan đến việc làm cho người khuyết tật. Phần "Archives" (Lưu trữ) cung cấp danh sách tài liệu thông tin thực tế (Phiếu thông tin thực tế).

Trang web: www.dol.gov/odep

Tiêu đề Phiếu thông tin thực tế mẫu:

- *Accommodating Employees with Hidden Disabilities, 2000* (Bố trí cho các nhân viên có khuyết tật ẩn, 2000)
- *Diversity and Disabilities, 1996* (Đã dạng và người khuyết tật, 1996)
- *Small Business and Self Employment for People with Disabilities, 2000* (Doanh nghiệp nhỏ và tự tạo việc làm của người khuyết tật, 2000)

ẤN PHẨM CẤP MIỄN PHÍ THEO YÊU CẦU

Tổ chức Lão động Quốc tế.

Video "AbilityAsia: Hiring People with Disabilities - Employers Perspectives and Ability Thailand" (AbilityAsia: Tuyển dụng người Khuyết tật - Quan điểm của Chủ sử dụng lão động và Khả năng, Thái Lan) dưới dạng đĩa CD được phát hành nhằm vào giới chủ sử dụng lão động, khuyến khích họ tuyển dụng người khuyết tật bằng cách cho thấy những lợi ích đặc biệt của việc tuyển dụng này. Để có video clip này và thông tin liên hệ hoặc xin bản sao của đĩa hình này, truy cập vào mục "Employers" (Chủ sử dụng lão động) trên trang web AbilityAsia

Trang web: www.ilo.org/abilityasia

ẤN PHẨM PHẢI TRẢ TIỀN

Diễn đàn của Chủ sử dụng lão động về vấn đề khuyết tật, Vương quốc Anh

Diễn đàn chủ sử dụng lão động về Người khuyết tật là một tổ chức thành viên của các chủ sử dụng lão động quan tâm và ủng hộ vấn đề khuyết tật. Diễn đàn cung cấp hàng loạt các ấn phẩm miễn phí hoặc phải trả tiền để cập cụ thể đến phương án kinh doanh, tuyển dụng và hỗ trợ lão động khuyết tật cũng như thu hút người tiêu dùng khuyết tật. Truy cập trang web để xem danh mục đầy đủ các ấn phẩm và giá của chúng.³

Trang web: www.employers-forum.co.uk

Tiêu đề ấn phẩm trả tiền mẫu:

- *Welcoming Disabled Customers* (Hoan nghênh người Tiêu dùng Khuyết tật)
- *Disability Communication Guide* (Hướng dẫn giao tiếp với người khuyết tật)
- *Employment Action Files* (Hồ sơ việc làm)
- *Realising Potential* (Hiện thực hoá tiềm năng)
- Các tài liệu tóm tắt (về nhiều vấn đề kể cả cách bố trí hỗ trợ cho các cá nhân với nhiều hạng khuyết tật khác nhau)

Viện Nghiên cứu Quốc tế về Người Khuyết tật (WID), Mỹ

WID là trung tâm về chính sách công được quốc tế công nhận, hoạt động nhằm thúc đẩy phong trào vì người khuyết tật thông qua nghiên cứu, đào tạo, hỗ trợ và giáo dục công. Mục ấn phẩm ("Publications") trên website của WID cung cấp các ấn phẩm trả tiền, và đường dẫn tới các nguồn và ấn phẩm khác có thể tải từ trên mạng.

Trang web: www.wid.org

Tiêu đề ấn phẩm mẫu mà các chủ sử dụng lão động quan tâm:

- *How to Create Disability Access to Technology: Best Practices in Electronic and Information Technology Companies, 2005* (Làm thế nào để người khuyết tật có thể tiếp cận với kỹ thuật: Mô hình thực hành thành công nhất tại các công ty công nghệ thông tin và điện tử, 2005)
- *Asking about Disability: A Guide for Individual Development Account Administrators, 2002* (Thắc mắc về vấn đề khuyết tật: Sách hướng dẫn dành cho các nhà Quản trị Tài khoản Phát triển Cá nhân, 2002) (có thể tải miễn phí)

CÁC TRANG WEB

Càng ngày các trang web càng cung cấp nhiều hơn những tài liệu hướng dẫn và thông tin có giá trị về việc làm và người khuyết tật. Phần này liệt kê những trang web chọn lọc của các tổ chức của chủ doanh nghiệp để cập đến vấn đề khuyết tật, đó là các tổ chức cung cấp thông tin dành riêng cho các chủ doanh nghiệp và các tổ chức khác, trong đó cung cấp thông tin chung về người khuyết tật. Phần này cũng liệt kê danh sách các địa chỉ website của các tổ chức chuyên của người khuyết tật, của các tổ chức quốc tế và tổ chức của Liên Hiệp Quốc chuyên về vấn đề khuyết tật.

TỔ CHỨC CỦA CHỦ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG

Mạng lưới các doanh nghiệp Úc về người khuyết tật, Úc
Trang web: www.employersnetworkondisability.com.au

Ủy ban Tư vấn Doanh nghiệp, Cam-pu-chia
Trang web: www.bac.org.kh

Diễn đàn của Chủ sử dụng lao động về vấn đề khuyết tật, Vương Quốc Anh
Trang web: www.employers-forum.co.uk

Mạng lưới Chủ sử dụng lao động về vấn đề khuyết tật, Liên Hiệp các Chủ doanh nghiệp Ceylon, Sri Lanka
Trang web: www.empfed.lk/employment.htm

Hiện thực hoá Tiềm năng, Vương Quốc Anh
Trang web: www.realising-potential.org

Phòng Thương mại Mỹ
Trang web: www.uschamber.com

Workway, Ai-len
Trang web: www.workway.ie

THÔNG TIN CHO CHỦ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG

Trang web *AbilityAsia* của ILO – Góc dành cho Chủ sử dụng lao động
Trang web: www.ilo.org/abilityasia

Viện nghiên cứu Việc làm và Người Khuyết tật, Đại học Cornell, Mỹ
Trang web: www.ilr.cornell.edu/ped

Mạng lưới tuyển dụng và trợ giúp chủ sử dụng lao động, Mỹ
Trang web: www.earnworks.com

Tiếp cận việc làm JobAccess, Úc
Trang web: www.jobaccess.gov.au

Mạng lưới Hỗ trợ Bố trí Việc làm, Mỹ
Trang web: www.jan.wvu.edu

Trung tâm Quốc gia về Tăng cường Việc làm cho Người Khuyết tật, Ấn Độ.
Trang web: www.ncpedp.org

Worksupport.com Thông tin, nguồn tài liệu và nghiên cứu về các vấn đề việc làm và người khuyết tật, Mỹ
Trang web: www.worksupport.com

THÔNG TIN CHUNG VỀ VẤN ĐỀ HOÀ NHẬP NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Trung tâm phát triển Châu Á - Thái Bình Dương về vấn đề khuyết tật
Trang web: www.apcdproject.org

Dịch vụ Phục hồi Chức năng của Khối Thịnh Vượng Chung, Úc
Trang web: www.crsaustalia.gov.au

Kho tàng Thông tin về Người khuyết tật, Mỹ
Trang web: codi.buffalo.edu

Trung tâm Trao đổi và Thông tin Nghiên cứu Phục hồi Chức năng Quốc tế, Mỹ
Trang web: cirrie.buffalo.edu

Kỹ thuật cho tất cả mọi người (Tech for All), Mỹ
Trang web: www.tech-for-all.com

CÁC TỔ CHỨC NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Hành động vì người khuyết tật và phát triển, Vương quốc Anh
Trang web: www.add.org.uk

Tổ chức Trên cả Năng lực Quốc tế (Beyond Ability International)
Trang web: www.beyond-ability.com

Tổ chức Braille Không Biên giới
Trang web: www.braillewithoutborders.org/ENGLISH

Tổ hợp Daisy (Daisy Consortium)
Trang web: www.daisy.org

Tổ chức Biến Nhận thức về Người Khuyết tật thành Hành động (Disability Awareness in Action), Mỹ
Trang web: www.daa.org.uk

Tổ chức Người khuyết tật Quốc tế (Disabled Peoples' International)
Trang web: www.dpi.org

Quỹ Giáo dục và Bảo vệ Quyền của Người Khuyết tật, Mỹ
Trang web: www.dredf.org

Tổ chức Người khuyết tật Quốc tế (Handicap International)
Trang web: www.handicap-international.org

Tổ chức Hoà nhập Quốc tế (Inclusion International)
Trang web: www.inclusion-international.org

Tổ chức Phục hồi Chức năng Quốc tế (Rehabilitation International)
Trang web: www.rehab-international.org

Liên minh Khiếm thị Thế giới (World Blind Union)
Trang web: www.worldblindunion.org

Liên hiệp Người khiếm thính Quốc tế (World Federation of the Deaf)
Trang web: www.wfdeaf.org

Liên hiệp Người khiếm thính và khiếm thị Thế giới (World Federation of the Deafblind)
Trang web: www.wfdb.org

Mạng lưới Quốc tế Người Sử dụng và Người sống sót sau tai nạn thuộc Khoa Tâm thần học (World Network of Users and Survivors of Psychiatry)
Trang web: www.wnusp.net

Tổ chức Năng lực làm việc quốc tế (Workability International)
Trang web: www.workability-international.org

Quỹ Phục hồi Chức năng Quốc tế (World Rehabilitation Fund)
Trang web: www.worldrehabfund.org

CÁC TỔ CHỨC QUỐC TẾ VÀ KHUVỰC

Tổ chức của Liên Hiệp Quốc

Liên kết Toàn cầu của Liên Hiệp Quốc
Trang web: www.unglobalcompact.org

ILO Thông tin Chung
Trang web: www.ilo.org

ILO Chương trình AbilityAsia
Trang web: www.ilo.org/abilityasia

ILO Người khuyết tật và Việc làm
Trang web: www.ilo.org/employment/disability

ILO Lão động An toàn
Trang web: <

Bản Giám đốc Ủy ban châu Âu về Việc làm và các Vấn đề Xã hội.
 Trang web: europa.eu.int/comm/employment_social/disability/index_en.html

Ngân hàng Thế giới.
 Trang web: www.worldbank.org/disability

MỘT SỐ VÍ DỤ VỀ CHÍNH SÁCH

Nhiều công ty lớn và tổ chức của các chủ doanh nghiệp có chính sách hoặc tuyên bố chính thức về nguyên tắc đã dạng hóa việc làm và/hoặc không phân biệt tại nơi làm việc. Một số công ty có chính sách riêng về tuyển dụng người khuyết tật, một số khác lại xây dựng các dự án hoặc chương trình hợp tác đặc biệt nhằm khuyến khích đào tạo, tạo việc làm và/hoặc chương trình hoà nhập tại nơi làm việc cho người khuyết tật. Một số mẫu chính sách, nguyên tắc và sáng kiến khác nhau liên quan đến người khuyết tật và việc làm được đề cập trong phần này của cuốn Hướng dẫn. Dưới đây là tên các chính sách và các trang web:

- Phòng Thương mại và Công nghiệp Úc
Trang web: www.acci.asn.au
- Công ty Điện báo và Điện thoại Mỹ
Trang web: www.att.com
- Hãng Thông tấn Anh BBC
Trang web: www.employers-forum.co.uk
- Liên Hiệp các Chủ sử dụng lão động Ceylon
Trang web: www.empfed.lk
- Tổ chức Lão động quốc tế ILO
Trang web: www.ilo.org
- Khách sạn Marriott International
Trang web: www.marriott.com
- Tổ chức Marriott vì người khuyết tật
Trang web: www.marriott.com/foundation/default.mi
- Công ty Nike
Trang web: www.nike.com/nikebiz
- Công ty Nike
Trang web: www.nike.com/nikebiz/nikeresponsibility
- Tập đoàn Ngân hàng Westpac
Trang web: www.westpac.com.au

CHỐNG PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

ACCI ủng hộ nguyên tắc chung về bình đẳng cơ hội, một nguyên tắc nền tảng cho mọi luật chống phân biệt đối xử. ACCI nỗ lực quảng bá cho ý tưởng rằng phân biệt đối xử là một điều không thể chấp nhận được trong công tác nhân sự, nó không thể trở thành cơ sở xác đáng khi đưa ra quyết định về nhân sự và làm như vậy là đi ngược lại với lợi ích của doanh nghiệp.

Chính sách chống phân biệt đối xử của ACCI đối với người khuyết tật được đưa vào kế hoạch chi tiết để xây dựng qui định về hệ thống quan hệ nơi làm việc của Úc, có tên là *Nơi làm việc Hiện đại: Tương lai Hiện đại*

Các doanh nghiệp đã phải chịu những gánh nặng lớn gồm một loạt các quy định có trong các luật Liên bang và Chính phủ về chống phân biệt đối xử. Việc đặt thêm quy định mới với những nghĩa vụ không thực tế và không cụ thể đối với doanh nghiệp, hoặc những yêu cầu bắt buộc như hạn mức về việc làm sẽ không được doanh nghiệp hưởng ứng.

ĐỊNH HƯỚNG TƯƠNG LAI

Để đạt được sự tiến triển thực sự trong lĩnh vực này, Chính phủ và cộng đồng cần có nỗ lực liên kết chặt chẽ và phối hợp với các doanh nghiệp để đạt được những mục tiêu chính sâu đây:

1. Xóa bỏ những điểm trong các chính sách xã hội và lao động gây khó khăn cho người khuyết tật tham gia làm việc;
2. Xem xét các nguyên nhân làm gia tăng sự phụ thuộc của người khuyết tật vào các chế độ phúc lợi và các vấn đề cần phải giải quyết để hạn chế tỷ lệ đáng kể người tách khỏi lực lượng lao động;
3. Tăng cường tạo cơ hội việc làm cho người khuyết tật thông qua chương trình đào tạo, hỗ trợ tại nơi làm việc và giáo dục cộng đồng.
4. Tạo sự đồng bộ và dễ dàng để chuyển giao giữa các chương trình nhằm giúp đỡ người khuyết tật trong giáo dục và đào tạo, đào tạo trước việc làm, việc làm và khả năng quay trở lại làm việc sau thương tật;
5. Nâng cao nhận thức của cộng đồng về lợi ích của việc tăng cường việc làm cho người khuyết tật và tuyên dương những doanh nghiệp cam kết tuyển dụng người khuyết tật;
6. Hỗ trợ đầy đủ trên cơ sở thông tin rộng rãi và có chính sách khuyến khích các chủ doanh nghiệp, đồng thời giảm thiểu rủi ro và thủ tục quan liêu rườm rà;
7. Đảm bảo rằng các doanh nghiệp sẽ không phải có nghĩa vụ chịu các chi phí điều chỉnh một khi các biện pháp cải cách hệ thống phúc lợi đã tạo ra những thay đổi lớn trong thành phần của thị trường lao động.

KHUNG CHÍNH SÁCH

Tăng trưởng kinh tế liên tục và bền vững là nền tảng cho cải thiện mức sống của người dân Úc. Thông qua thăm già lão động, người khuyết tật có thể có những đóng góp hữu ích và cũng chia sẻ những lợi ích do việc làm mang lại.

Đồng thời, ACCI ghi nhận rằng việc nâng cao khả năng người khuyết tật thăm già lão động và vào các lĩnh vực khác của cuộc sống cộng đồng sẽ tạo nhiều cơ hội lớn hơn cho phát triển thị trường với các

công nghệ hỗ trợ và thích nghi, chính những công nghệ này lại góp phần xóa bỏ các rào cản đối với người khuyết tật.

ACCI đóng vai trò tích cực trong phát triển, giám sát và đánh giá các chính sách và sáng kiến về giáo dục và đào tạo cũng như các chính sách và chương trình về thị trường lao động nhằm đảm bảo đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp và các ngành kinh tế trong bối cảnh một nền kinh tế toàn cầu năng động và đầy tính cạnh tranh. Từ góc độ này, ACCI là một tổ chức lý tưởng đóng vai trò dẫn dắt trong xây dựng các giải pháp mới nhằm tăng cường sự tham gia và khả năng cạnh tranh của người khuyết tật trên thị trường lao động.

VÍ DỤ VỀ CÁC MÔ HÌNH HOẠT ĐỘNG HIỆU QUẢ

Nhiều doanh nghiệp và tổ chức ở khu vực Châu Á - Thái Bình Dương đã có kinh nghiệm thành công trong tuyển nhân viên là người khuyết tật, giúp họ tăng năng suất lao động, tạo được lợi thế cạnh tranh trên thị trường lao động, mở rộng thị trường khách hàng và cải thiện tình trạng nhẩy việc, tăng cường quảng bá cho doanh nghiệp, nâng cao chất lượng dịch vụ khách hàng và tinh thần làm việc của nhân viên. Phần này sẽ trình bày một số ví dụ về mô hình hoạt động hiệu quả trong đào tạo và tuyển dụng nhân viên là người khuyết tật.

Các ví dụ được lấy từ các nước gồm:

- **Công ty nhựa CEI (CEI Plastics)**
Sri Lanka
- **Chang Shin**
Việt Nam
- **CJ Telenix**
Hàn Quốc
Website: www.cjtelenix.com
- **Liên hiệp các chủ sử dụng lao động Sri Lanka**
Sri Lanka
Website: www.empfed.lk
- **Tập đoàn thực phẩm Jollibee**
Philippines
Website: www.jollibee.com.ph
- **JW Marriott**
Đặc khu hành chính Hồng Kông, Trung Quốc.
Website: www.marriott.com/hkgdt
- **Bảo hiểm nhân thọ Kyobo**
Hàn Quốc
Website: www.kyobo.co.kr
- **Nanglo International**
Nepal
Web site: www.cybersansar.com/nanglos
- **Panasonic**
Trung Quốc
Web site: www.panasonic.cn
- **UBS AG**
Châu Á và Thái Bình Dương.
Web site: www.ubs.com

